

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wyniki

Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych

w województwie pomorskim

Stacja
Doświadczalna
Oceny Odmian
w Karzniczce

Owies

Karzniczka grudzień 2025

Opracowała: Magdalena Wasilewska

Szanowni Państwo,

pomorskie rolnictwo zyskuje na nowoczesności i konkurencyjności. Świadczą o tym nie tylko gospodarstwa rolne wyposażone w specjalistyczne maszyny, ale także obiekty inwentarskie, które spełniają wysokie standardy dobrostanu zwierząt oraz starannie dobrane odmiany roślin uprawnych.

Samorząd województwa pomorskiego od ponad 20 lat wspiera i finansuje system badań Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego. Jego celem jest stworzenie listy zalecanych do uprawy odmian roślin uprawnych na obszarze województwa. Właściwy dobór odmian stanowi jeden z kluczowych czynników wpływających na produktywność roślin uprawnych, zwłaszcza w obliczu postępujących zmian klimatycznych. Uzyskanie obiektywnej informacji na temat wzrostu i plonowania odmian roślin uprawnych oraz ich reakcji na warunki siedliskowe i zastosowane elementy agrotechniki, przyczynia się do zwiększenia efektywności uprawy oraz wzrostu dochodów.

Oddając w Państwa ręce publikację z najnowszymi wynikami badań polowych Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego mam nadzieję, że będą one pomocne w dokonaniu trafnego wyboru najwartościowszych odmian i przyczynią się do uzyskania optymalnych wyników produkcyjnych i ekonomicznych w gospodarstwach rolnych województwa pomorskiego.

Mieczysław Struk

Marszałek Województwa Pomorskiego

Rozdział 10. Owies

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym Rejestrze Odmian prowadzonym przez COBORU w Słupi Wielkiej wpisanych jest 40 odmian owsa jarego, 38 odmian owsa zwyczajnego i 2 nagiego. W ramach PDO na obszarze województwa założono dwa doświadczenia z owsem w ilości 12 odmian, w PODR w Lubaniu i ZDOO w Wyczechach. Doświadczenia prowadzono na jednym poziomie agrotechnicznym (przeciętnym). Głównym celem prowadzonych pomiarów i obserwacji, na podstawie metodyki opracowanej przez COBORU w Słupi Wielkiej, było określenie plenności, podatności na choroby i stresy abiotyczne poszczególnych odmian w różnych warunkach klimatycznych. Brak różnicy w terminie siewu w w/w punktach doświadczalnych. Doświadczenia założono w tym samym terminie w obu lokalizacjach 08.04.2024. Optymalny termin siewu sprzyja wytworzeniu bardziej rozbudowanego systemu korzeniowego poprawiającego tolerancję na niedobory wody oraz znaczne wahania temperatur w tym okresie.

Wyniki doświadczeń

Najwyższe plony uzyskano w ZDOO Wyczechy. wykazały odmiany: Refleks, Kreator i Rambo, natomiast w ZDOO w Wyczechach: Dynamit, Refleks i Kozak. Największą masę 1000 nasion posiadały odmiany Magellan i Vasco. W ZDOO w Wyczechach zaobserwowano mączniaka prawdziwego, helmintosporiozę natomiast w PODR w Lubaniu tylko mączniaka prawdziwego. Ważnym parametrem owsa jest udział łuski w plonie ziarna u odmian oplewionych. W tym roku najwięcej łuski posiadała odmiany Kozak i Refleks. W obu punktach doświadczalnych zbiór doświadczenia z owsem wykonano w ZDOO Wyczechy (30.07) a PODR Luban (15.08).

Tabela 10.1. Owies. Odmiany badane. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR w Polsce	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4
1	Gepard	2021	-	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
2	Kozak	2017	-	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
3	Rambo	2020	2021	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
4	Refleks	2019	2021	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
5	MHR Harem*	2020	-	Małopolska Hodowla Roślin sp. z o.o.
6	MHR Samuraj	2023	2024	Małopolska Hodowla Roślin sp. z o.o.
7	Kreator	2024	-	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
8	Belfer	2025	-	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
9	Adorator*	2022		Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
10	Magellan	2022		Saaten-Union Polska sp. z o.o.
11	Vasco	2024		Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o.
12	Panteon	2020		Saaten-Union Polska sp. z o.o.

Kol. 2 i 4 – według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do krajowego rejestru w Polsce” COBORU Słupia Wielka 2025

* - odmiana owsa nagiego.

Tabela 10.2. Owies. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Miejscowość	Lubań*	Wyczechy
Powiat	Kościerzyna	Człuchów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	zbożowo - pastewny słaby	żytni bardzo dobry
Klasa bonitacyjna gleby	V	IIIa
pH gleby w KCl	6,1	5,8
Przedplon	ziemniak	rzepak ozimy
Data siewu (dzień, m-c, rok)	02.04.2025	25.03.2025
Obsada nasion (szt./m ²)	500	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	15.08.2025	30.07.2025
Nawożenie mineralne		
N (kg/ha)	138	139
P ₂ O ₅ (kg/ha)	44	50
K ₂ O (kg/ha)	66	135
Środki ochrony roślin		
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Chwastox Turbo 340 SL 2 l/ha	Gold 450 EC – 1,2 l/ha
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	-	-

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 10.3. Owies. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Cecha	Lubań*	Wyczechy
1	Termin wiechowania (dzień, m-c, rok)	11.06.2025	11.06.2025
2	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c, rok)	17.07.2025	17.07.2025
3	Wysokość roślin(cm)	109,7	114,8
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej (skala 9 ^o)	8,6	9
5	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9 ^o)	7,3	9
6	mączniak prawdziwy (skala 9 ^o)	7,8	5,8
7	helminthosporioza (skala 9 ^o)	9	6,6
8	rdza wieńcowa (koronowa) (skala 9 ^o)	9	9
9	septorioza liści (skala 9 ^o)	9	9
10	Masa 1000 ziaren (g)	32,0	45,1
11	Udział łuski (%)	22,1	25,7
12	Średni plon z doświadczenia (dt/ha)	52,53	53,28

Średnie wyniki z doświadczeń

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 10.4. Owies. Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Lubań *	Wyczechy
Wzorzec (dt/ha)		52,89	63,85
1	Gepard	103,91	93,48
2	Kozak	98,8	103,78
3	Rambo	97,3	102,74
4	Refleks	116,57	99,38
5	MHR Harem*	82,14	70,9
6	MHR Samuraj	95,86	73,09
7	Kreator	105,44	78,52
8	Belfer	94,58	88,73
9	Adorator	62,1	58,2
10	Magellan	84,2	97,1
11	Vasco	83,7	80,5
12	Panteon	86,2	84,7

Wzorzec 2025: Gepard, Kozak, Rambo

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 10.5. Owies. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2023 - 2025.

Lp.	Odmiana	2023	2024	2025	2024-2025	2023-2025
Wzorzec (dt/ha)		35	50	58	54	48
1	Gepard	95	95	99	97	96
2	Kozak	96	101	101	101	99
3	Rambo	109	104	100	102	104
4	Refleks	99	104	108	106	104
5	MHR Harem	68	74	77	76	73
6	Adorator	66	62	76	-	-
7	Magellan	91	97	78	-	-
8	Dynamit	86	104	-	-	-
9	MHR Samuraj	108	95	84	90	96
10	Motto	94	99	-	-	-
11	Kreator	-	100	92	96	-
12	Vasco	-	84	88	-	-
13	Belfer	-	-	92	-	-
14	Panteon			87		
Liczba doświadczeń		2	2	2	4	6

Wzorzec 2025, 2024,2023: Gepard, Kozak, Rambo

Tabela 10.6. Owies. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby (skala 9°). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Mączniak	Helmintosporioza	Rdza wieńcowa (Koronowa)	Septorioza liści
Średnia (skala 9°)		6,65	6,6	9	9
1	Gepard	6,5	7,7	9	9
2	Kozak	6,67	7,3	9	9
3	Rambo	6,33	6,3	9	9
4	Refleks	7,5	6	9	9
5	MHR Harem*	7	6	9	9
6	MHR Samuraj	7,67	6	9	9
7	Kreator	6,84	7	9	9
8	Belfer	7,17	7	9	9
9	Adorator	6,2	6	9	9
10	Magellan	6,7	6	9	9
11	Vasco	7,1	6	9	9
12	Panteon	6,1	6	9	9

Wyższa wartość oceny odmian oznacza ocenę korzystniejszą

Tabela 10.7. Owies. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (skala 9°). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Lata badań	Wyleganie (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)	Masa 1000 ziaren (g)	Udział łuski (%)
			w fazie dojrzałości mlecznej	przed zbiorem			
Średnia			8,58	7,33	114,97	38,34	25,54
1	Gepard	5	9	8	107,8	36,3	24,55
2	Kozak	9	8,7	7	112,8	37,46	27,35
3	Rambo	6	8,7	7,7	116,3	40,91	23,87
4	Refleks	6	8,3	7,3	109,3	37,2	27,82
5	MHR Harem*	5	9	7,3	109,7	34,55	1,5
6	MHR Samuraj	3	8,7	7	95	37,45	26,57
7	Kreator	2	8,3	7,3	115	39,76	24,62
8	Belfer	1	8	7	118,2	39,86	28,4
9	Adorator	3	8,2	7	97,3	35,3	3,6
10	Magellan	2	8,4	7,1	95,4	41,1	26,7
11	Vasco	2	8,1	7	89,6	41,8	23,4
12	Panteon	1	8,3	7,3	84,4	39,9	25,9

Wyższa wartość oceny odmian oznacza ocenę korzystniejszą

***Charakterystyka odmiany owsa zwyczajnego
wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2025***

Katarzyna Madajska

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
63-022 Słupia Wielka

Belfer (STH 14222)

Odmiana żółtoziarnista.

Plon ziarna z łuską dość duży.

Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa, helmintosporiozę – średnia.

Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania średni.

Udział łuski średni, masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, zawartość białka - średnia, tłuszczu - duża, gęstość ziarna w stanie zsypanym - średnia

Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.